

دانشكده مهندسي كامپيوتر

پیادهسازی درگاه ارتباط با رابطهای برنامهنویسی

پایاننامه برای دریافت درجهی کارشناسی در رشتهی مهندسی کامپیوتر

ميلاد ابراهيمي

استاد راهنما:

دكتر وصال حكمي

شهريور ١٣٩٩

تأییدیهی هیأت داوران جلسهی دفاع از پایاننامه

نام دانشکده: مهندسی کامپیوتر

نام دانشجو: میلاد ابراهیمی

عنوان: پیادهسازی درگاه ارتباط با رابطهای برنامهنویسی

تاریخ دفاع: شهریور ۱۳۹۹

رشته: مهندسی کامپیوتر

امـضـــا	دانشگاه یا مؤسسه	مرتبه	نام و نام خانوادگی	سمت	ردیف
		دانشگاه <i>ی</i>			
	دانشگاه علموصنعت ايران	استاديار	دكتر	استاد راهنما	١ ،
			وصال حكمي		
				داور داخلي	۲

تأییدیهی صحت و اصالت نتایج

باسمه تعالى

اینجانب میلاد ابراهیمی به شماره دانشجویی ۹۵۵۲۱۰۰۹ دانشجوی رشته مهندسی کامپیوتر مقطع تحصیلی کارشناسی تأیید مینمایم که کلیهی نتایج این پایاننامه حاصل کار اینجانب و بدون هرگونه دخل و تصرف است و موارد نسخهبرداری شده از آثار دیگران را با ذکر کامل مشخصات منبع ذکر کردهام. درصورت اثبات خلاف مندرجات فوق، به تشخیص دانشگاه مطابق با ضوابط و مقررات مقررات حاکم (قانون حمایت از حقوق مؤلفان و مصنفان و قانون ترجمه و تکثیر کتب و نشریات و آثار صوتی، ضوابط و مقررات آموزشی، پژوهشی و انضباطی) با اینجانب رفتار خواهد شد و حق هرگونه اعتراض درخصوص احقاق حقوق مکتسب و تشخیص و تعیین تخلف و مجازات را از خویش سلب مینمایم. در ضمن، مسؤولیت هرگونه پاسخگویی به اشخاص اعم از حقیقی و حقوقی و مراجع ذی صلاح (اعم از اداری و قضایی) به عهده ی اینجانب خواهد بود و دانشگاه هیچگونه مسؤولیتی در این خصوص نخواهد داشت.

نام و نام خانوادگی: میلاد ابراهیمی تاریخ و امضا:

مجوز بهرهبرداری از پایاننامه

بهرهبرداری از این پایاننامه در چهارچوب مقررات کتابخانه و با توجه به محدودیتی که توسط استاد راهنما به شرح زیر تعیین می شود، بلامانع است:

بهرهبرداری از این پایاننامه برای همگان بلامانع است.

بهرهبرداری از این پایاننامه با اخذ مجوز از استاد راهنما، بلامانع است.

بهرهبرداری از این پایاننامه تا تاریخ ممنوع است.

نام استاد راهنما: دكتر وصال حكمي

تاريخ:

امضا:

چکیده

گاهی اوقات می خواهیم داده هایی را (چه به صورت متنی و چه به صورت تصویری) مخفیانه از جایی به جایی دیگر ارسال کنیم، به گونه ای که هیچیک از درگاه هایی که در مسیر فرستادن داده ها قرار دارند، از «وجود» چنین داده های سری خبردار نشوند. در این مقاله شما با یکی از روش های انجام این کار، یعنی پنهان سازی داده های متنی و تصویری آشنا خواهید شد. تمرکز اصلی این مقاله، بر روی پنهان نگاری در «تصویر» است.

فهرست مطالب

Ĩ	چکیده
ث	فهرست تصاوير
ج	فهرست جداول
١	مقدمه
١	۱.۱ تاریخچه
١	۲.۱ معماریهای جدید توسعهی نرمافزار
۲	۳.۱ معایب معماری میکروسرویس
۲	۱.۳.۱ افزایش هزینههای توسعه و نگهداری
۲	۲.۳.۱ بستر غير قابل اطمينان شبكه
۲	٣.٣.١ سختي ارتباط كاربران با خدمات ارائهشده
۴	۳۶ ۱ bsection ۴.۱ مروری بر منابع
۴	۱.۲ مقدمه
۴	۱.۱.۲ درگاه ارتباط مناسب
۵	۲.۱.۲ مسیردهی
۵	۳.۱.۲ قابلیت پیگربندی با روشهای مختلف
۵	۴.۱.۲ مقیاسمندی
۵	۵.۱.۲ گسترش پذیری
۵	۶.۱.۲ توزان بار
ے	

۶	۲.۲ مروری بر ادبیات موضوع	
۶	۱.۲.۲ درگاه ارتباط Traefik درگاه ارتباط	
۶	۲.۲.۲ درگاه ارتباط Kong	
٧	۳.۲ نتیجهگیری	
٨	روش پیادهسازی	۲
٨	۱.۳ مقدمه	
٨	۲.۳ انتخاب روش و فناوری	
١.	۳.۳ پیادهسازی	
١.	۱.۳.۳ ساختار	
	۱٠subsubsection ۲.۳.۳	
١٢	۴.۳ مفاهیم	
١٢	۱.۴.۳ بطن	
۱۳	۲.۴.۳ خلمت	
۱۳	۳.۴.۳ متعادلکنندهی بار	
14	۴.۴.۳ تامین کنندهی خدمتها	
۱۵	۵.۴.۳ ضابطه	
18	۶.۴.۳ میانافزار	
۱۷	۷.۴.۳ مسیریاب	
۱۸	۵.۳ ویژگیهای سامانه	
١٩	۱.۵.۳ وابستگی	
١.۵	- i. · · · · · · · · · · · · · · · · · ·	

	۵.۳	۳۰ گسترش پذیری	19
	۵.۳	۴. مقیاس مندی	١٩
۴	نتایج و تفس	سير آنها	۲.
	۱.۴ محب	بط آزمایش	۲.
	۲.۴ شر-	<i>-</i> آزمایشها	۲.
	۲.۴	۱. میزان تحمل بار	۲.
	7.4	.۲ نحوهی توزیع بار	۲۱
	7.4	٣٠ كنترل نرخ درخواستها	77
	7.4	۴. رصد و تحلیل سامانه	77
۵	پیشنهادها		74
	۱.۵ پنل	و رابط برنامهنویسی مدیریت سامانه	74
	۲.۵ پنل	و رابط برنامهنویسی مدیریت سامانه	74
	۳.۵ میاز	افزارهای پرکاربرد	74
	۴.۵ یکپا	رچگی با برخی از سکوهای ابری	۲۵
	مراجع		49

فهرست تصاوير

		•				 			 		•				•	ی	يسب	ەنو	امه	برن	ی	.ها	بط	را	با	باط	ارت	اه ا	درگ	ی ه	گو	ے ال	کلح	_ح	طر		١
		•			 	 			 												•				•	ىبنا	a 4	بست	ار ب	اخت	ا سد	بک	ی ی	ونه;	نمو		۲
					 	 		 	 	,															Se	erv	ic	e ر	تەر	ٔ بس	U)	M	Lj	ودار	نمو		٣
					 	 			 															Ρ	rc	vi	de	rر	تەي	ٔ بس	U	M	Lj	ودار	نمو		۴
		•			 	 		 	 		•				•						•	N	Λi	id	dle	ew	ar	e (تەر	ٔبس	U	M	L	ودار	نمو		۵
		•			 	 		 	 																R	οι	ıte	rر	تەر	ٔ بس	U)	M	L	ودار	نمو		۶
					 	 		 	 																ست	واس	رخ	ِ د) هر	براي	۔ه ب	شد	طی	ند	رو		٧
	•				 	 		 	 										ده	شد	ی	ساز	دە	پياه	ی ہ	انە;	مام	ے س	های	ىت	واس	زخ	ر د	ودار	نمو		٨
		•			 	 		 	 		•				•						•]	Ko	n	g۷	هاء	ىت	واس	زخ	ر د	ودار	نمو		٩
		•			 	 		 	 		•				•						•				بار	ی	نده	مكن	ۣڒڽ	ٍد تو	کر	عما	ی ء	نوه	نح	١	•
	•	•			 	 			 	•	•	١	۵۰	ىت	اس	خو	در	خ	، نر	ەي	نند	ک	رل	ئنتر	ر ک	سو	حف	<u>د</u> ر .	نه ه	ساما	ر "	فتا	ی ر	نوه	نح	١	١
																										ا:،	.1	. 1		٠,				٠,:.	:	,	٧

فهرست جداول

٧	مقایسهی درگاههای ارتباط مختلف	١
١.	مقایسهی زبانهای برنامهنویسی جهت پیادهسازی درگاه ارتباط با رابطهای برنامهنویسی	۲
۲۱	مقایسهی Kong و سامانهی پیادهسازی شده	٣

۱ مقدمه

۱.۱ تاریخچه

گسترش روزافزون راههای ارتباطی از طریق شبکه و اینترنت، باعث ایجاد کسب و کارهای بسیاری شده است. این فعالیتها در حوزههای مختلفی از جمله درخواست خدمات حضوری، ارائهی خدمات مجازی، شبکههای اجتماعی و ارتباطی و ... انجام می شوند.

با توجه به محبوبیت روزافزون خدمات مجازی در بین مردم، کسب و کارها نیز بزرگ و بزرگتر می شوند. از این رو، ارائهی خدمات مطمئن، سریع و با کیفیت مطلوب، بخشی از اولویتهای صاحبان کسب و کارهاست.

در ابتدای گسترش فناوریهای مربوط به خدمات مجازی، سامانههای یکپارچه او متمرکز ۱، به راحتی جوابگوی درخواستهای مشتریان بودند. ولی با توجه به رشد بسیار سریع تعداد مشتریان، راهحلهای یکپارچه و متمرکز، کارایی خود را از دست دادند.

از طرفی، با توجه به پیچیده شدن نرم افزارهای یکپارچه در طول زمان، گسترش گروههای مهندسی جهت ارائهی خدمات بیش تر و ایجاد تغییرات در نرم افزار، سخت و سخت تر می شود.

لذا اولین اقدام جهت تابآوری میزان بار و درخواست مشتریان، سعی در بهینه سازی نرمافزارها و سخت افزارها در تمام سطوح ممکن است. این بهینه سازی ها اغلب بسیار پیچیده اند. به طوری که هزینه ی نیروی انسانی جهت این فعالیت ها، اغلب بسیار بیش تر از سود کسب شده در قبال آن هاست.

۲.۱ معماریهای جدید توسعهی نرمافزار

مطرحشدن معماری های جدید توسعه نرمافزار، از جمله معماری مبتنی بر خدمت ۳ ، معماری میکروسرویس ۴ و ... سعی در برطرف کردن این مشکلات دارند. مهمترین ویژگی این معماری ها، توزیع پذیری، گسترش پذیری و غیر متمرکز بودن است.

هر کدام از معماریهای مطرح شده، دارای مزایا و معایب و همچنین آسانیها و سختیهای مختص به خود هستند.

امروزه، معماری میکروسرویس در صنعت بسیار مورد استفاده قرار میگیرد. به طوری که بسیاری از کسب و کارهای بزرگ داخلی و خارجی از این معماری جهت توسعه محصول استفاده میکنند. همانطور که گفته شد این معماری دارای مزایا و معایب

¹Monolithic

²Centralized

³Service Oriented

 $^{^4}$ Microservice

مختلفي است.

بررسی دقیق این معماری در قالب این گزارش نمیگنجد ولی جهت شفافیت هرچه بیشتر موضوع، در ادامه به برخی از معایب این معماری یرداخته شده است.

۳.۱ معایب معماری میکروسرویس

۱.۳.۱ افزایش هزینههای توسعه و نگهداری

با توجه به پیچیدگیهای این معماری نسبت به سامانههای یکپارچه، زمان و هزینه، جهت تولید نرمافزارهایی که طبق این معماری ساخته شده باشند افزایش می یابد.

از طرفی، به دلیل ماهیت غیر متمرکز این معماری، نگهداری و تعمیرات نرمافزارهای مبتنی بر این معماری پرچالشتر و گرانتر خواهد بو د.

٢.٣.١ بستر غير قابل اطمينان شبكه

اجزای مختلف نرمافزارهای پیادهسازی شده بر اساس معماری میکروسرویس، نیازمند ارتباط با یکدیگر هستند. شبکههای کامپیوتری یکی از محبوبترین و پراستفادهترین بسترهای ارتباطی برای این منظور است. ولی با توجه به ماهیت این شبکهها، نمیتوان اطمینان کامل از برقراری ارتباط بین قسمتهای مختلف نرمافزار حاصل کرد. به همین دلیل پیچیدگیهایی، جهت ایجاد اطمینان در عملکرد نرمافزارها، در پیادهسازی نرمافزار ایجاد میشود.

۳.۳.۱ سختی ارتباط کاربران با خدمات ارائهشده

در سامانههای یکپارچه، ارتباط کاربران و کسب و کار، از طریق یک راه ارتباط و تنها دو دستگاه برای کاربر و صاحب کسب و کار صورت میگرفت. ولی با توجه به ماهیت غیر متمرکز معماری میکروسرویس، کاربران باید با استفاده از چند راه ارتباطی، خدمات مورد نیاز خود را دریافت کنند. از طرفی بههنگامسازی دستگاه کاربر جهت ارتباط از طریق چند راه ارتباطی هزینههای هنگفتی را در بردارد. در این گزارش قصد بر آن است که یک راه حل برای این مشکل یافتشود و پس از پیادهسازی، نتایج آن بررسی شود.

۴.۱ الگوی درگاه ارتباط با رابطهای برنامهنویسی

این الگو یک الگوی مطرح برای حل مشکل ذکر شده است. فسلفه ی این الگو بر این مبنا است که کاربران، مطابق گذشته و معماری نرم افزارهای یکپارچه، تنها از طریق یک راه ارتباطی با یک سامانه ی میانی ارتباط برقرار کنند. وظیفه ی این سامانه، دریافت اطلاعات از بخش های مختلف به وسیله ی رابط های برنامه نویسی فراهم شده توسط هر قسمت، و منتقل کردن آن به کاربر است. طرح کلی این الگو مانند شکل ۱ است.

API
Gateway

Security

Routing

Protocol
Translation

Audit

Payments
Microservice

¹API Gateway

۲ مروری بر منابع

۱.۲ مقدمه

در ابتدا ویژگیهای یک درگاه ارتباط مناسب بررسی شده و سپس برخی از درگاههای شناخته شده مورد بررسی قرار میگیرند که چه میزان از ویژگیهای یک درگاه ارتباط مناسب را دارا هستند و در نهایت دلایل برتری راه حل پیشنهادی به دیگر درگاهها ذکر شده است.

۱.۱.۲ درگاه ارتباط مناسب

مهمترین ویژگیهای یک درگاه ارتباط مناسب عبارتند از:

- مسیردهی ۱
- قابلیت پیکربندی با روشهای مختلف
 - مقیاس مندی ۲
 - گسترشپذیری ۳
 - توازن بار *
 - ثبت رخدادها ٥
 - رصد وضعیت سامانه ع

¹Routing

²Scalability

 $^{^3}$ Extendability

 $^{^4\}mathrm{Load}$ Balancing

 $^{^5{\}rm Logging}$ events

 $^{^6 {\}rm Monitoring}$

۲.۱.۲ مسیردهی

اساسی ترین نیاز یک درگاه ارتباطی، مسیردهی با استفاده از مولفههای مختلف درخواست از جمله نوع پروتکل، مسیر درخواست، سرتیترهای درخواست و ... است. تنوع پشتیبانی از مولفههای مختلف در مسیردهی باعث می شود که درخواستها دقیق تر به خدمت موردنظر برسند.

۳.۱.۲ قابلیت پیگربندی با روشهای مختلف

با توجه به محیطهای مختلف برای بارگذاری نرمافزارها و تغییر پیدرپی نیازها، درگاه ارتباط باید اطلاعات موردنیاز برای مسیردهی به درخواستها را از روشهای مختلف کشف و دریافت کند. در اینصورت در صورت اضافه و یا حذف کردن یک خدمت، نیازی به تغییر در پیکربندی نبوده و درگاه پیکربندی خود را با تغییرات جدید به روز میکند.

۴.۱.۲ مقیاس مندی

با بالا رفتن تعداد درخواستها ممکن است که درگاه ارتباط تبدیل به تک نقطهی شکست ۱ شود. با قابلیت مقیاس مندی این امکان وجود دارد که به صورت همزمان چند درگاه ارتباط مختلف را اجرا کرد و هرکدام از این درگاهها به صورت مستقل به درخواستها پاسخ دهند.

۵.۱.۲ گسترش پذیری

درگاههای ارتباط، معمولا به صورت پیش فرض طیف نیازهای عمومی تمام سامانهها را پوشش میدهند. یکی از قابلیتهای مناسب برای درگاه ارتباط، امکان گسترش پذیری و اضافه کردن نیاز مختص به یک سامانه به درگاه ارتباط است.

۶.۱.۲ توزان بار

برای جلوگیری از ایجاد تک نقطهی شکست در معماری میکروسرویس، چند نسخه از یک خدمت اجرا می شود. درگاه ارتباط باید بتواند با روشهای مختلف، بار ورودی به سامانه را بین این نسخه ها تقسیم کند.

 $^{^1}$ Single Point of Failure

۷.۱.۲ ثبت رخدادها و رصد وضعیت سامانه

در معماری میکروسرویس یک سامانه از اجزای مستقل و مختلفی تشکیل شده است که هرکدام وظیفهی مشخصی دارند. یکی از چالشهای موجود در این معماری رصد کردن خدمتهای مختلف است. با توجه به اینکه درگاه ارتباط با تمام خدمتهای یک سامانه در ارتباط است می تواند وضعیت تمام خدمتها را در قالبهای مختلف گزارش کند.

۲.۲ مروری بر ادبیات موضوع

در این بخش دو درگاه ارتباط محبوب و پرکاربرد Traefik و Kong مورد ارزیابی واقع میشوند و مزایا و معایب هر یک مشخص میشود.

۱.۲.۲ درگاه ارتباط Traefik

درگاه ارتباط Traefik یکی از محبوبترین درگاههای ارتباط متنباز است که اکثر ویژگیهای یک درگاه ارتباط مناسب را دارا است. این درگاه ارتباط، با زبان برنامهنویسی Golang توسعه داده شده است که این امر باعث بهینگی و عملکرد مناسب آن شده است.

مهمترین ویژگی Traefik، سازگاری آن با محیطهای مختلف بارگذاری نرمافزار است. این درگاه ارتباط، به صورت خودکار پیکربندی تمام خدمات را از محیط نرمافزار استخراج میکند که این امر باعث سادگی در استفاده از آن میشود.

بزرگترین مشکل Traefik عدم گسترش پذیری آن است. به صورتی که در صورت نیاز به اضافه کردن یک بخش اختصاصی به آن، راهی به غیر از تغییر در متن وجود ندارد.

۲.۲.۲ درگاه ارتباط Kong

Kong درگاه ارتباطی است که بر روی Nginx استوار شده است و در دو نسخهی متنباز و تجاری قابل استفاده است. این درگاه ارتباط با استفاده از Nginx به عنوان هستهی خود، قابلیت اتکای بالایی دارد و از تمام مزایای آن استفاده میکند.

یکی از مهم ترین ویژگیهای Kong، رابط کاربری و پنل مدیریت آن است، که تغییرات در هنگام اجرا را میسر میسازد. پنل مدیریت Kong از ویژگیهای نسخه ی تجاری آن است.

این درگاه ارتباط، با زبان برنامهنویسی Lua توسعه داده شده است که با توجه به محبوبیت کمتر این زبان، باعث شده است

جامعهی برنامهنویسی کمتر به سراغ توسعهی آن برود. از طرفی گسترش پذیری Kong، بدون تغییر در متن آن، امری ممکن اما دشوار است.

۳.۲ نتیجهگیری

با توجه به بررسیهای انجام شده، خلا یک درگاه ارتباط با قابلیت گسترش پذیری بالا حس می شود. معماری این درگاه باید به صورتی باشد که بتوان بدون نیاز به ایجاد تغییر در متن، منطق خاص مورد استفاده در یک سامانه را به آن اضافه کرد.

همچنین با توجه به تنوع در محیطهای بارگذاری سامانههای با معماری میکروسرویس، درگاه ارتباط باید بتواند با اجزاهای محیطی مختلف ارتباط برقرار کرده و تنظیمات مربوط به خدمتهای مختلف را از این محیطها دریافت کند. نمونههایی از محیطهای مختلف عبارتند از سکوی از Kubernetes ،Docker و

درگاه ارتباط پیادهسازی شده با تمرکز بر گسترش پذیری و قابلیت پیکربندی به عنوان شاخصهای اصلی نسبت به سایر درگاههای موجود پیادهسازی شده است. جزئیات مربوط به نحوهی پیادهسازی این ویژگیها در فصل ۳ آمده است.

مقایسهی درگاههای ارتباط مختلف، در جدول ۱ قابل مشاهده است.

جدول ۱: مقایسهی درگاههای ارتباط مختلف

درگاه ارتباط پیشنهادی	Kong	Traefik	
بالا	بالا	بالا	مسيردهي
بالا	متوسط	بالا	قابلیت پیکربندی با روشهای مختلف
بالا	بالا	بالا	مقیاسمندی
بالا	متوسط	پایین	گسترشپذیری
متوسط	بالا	بالا	توازن بار
متوسط	بالا	بالا	ثبت رخدادها
بالا	متوسط	بالا	رصد وضعيت سامانه
كاب	متوسط	بالا	سادگی استفاده

 $^{^{1} {\}rm Platform}$

۳ روش پیادهسازی

۱.۳ مقدمه

برای پیادهسازی یک سامانه، میتوان دو رویکرد داشت. میتوان از سامانههای از پیش موجود استفاده کرد و با حاصل کردن تغییرات لازم به مقصود رسید. و یا میتوان با پیادهسازی سامانه از ابتدا، نیازهای را حل کرد.

از طرفی با توجه به ویژگیهای ذکرشده در فصل ۲ ، راه حل انتخابی برای پیادهسازی یک درگاه ارتباط با رابطهای برنامهنویسی باید معیارهای زیر را مدنظر خود قرار داده باشد:

- سرعت بالا
- كارايي بالا
- بهينهبودن راهحل
- گسترشپذیری
 - تغییرپذیری
- سادگي و قابل فهم بودن

۲.۳ انتخاب روش و فناوری

استفاده از فناوریهای موجود، مانند HAProxy ، Nginx و ... و ایجاد تغییرات در آنها جهت بر طرف کردن نیازهای مطرح شده در فصل ۲ ، می تواند یکی از راه حل های حل مسئله باشد. ولی با توجه به پایهی پیاده سازی این محصولات بر اساس نیازهای گذشته، و همچنین عدم سازگاری این محصولات با محیطهای ابری، جهت استفاده به عنوان درگاه ارتباط با رابطهای برنامه نویسی، مشکلات زیادی برای حل مسئله وجود خواهد آمد. برخی از این مشکلات عبارتند از:

- اجبار به استفاده از راهحل های موقتی برای سازگاری این محصولات با فضای موجود
 - پیچیدگی بیش از حد به دلیل وجود ویژگیهای مرتبط با حوزههای دیگر

• احتمال عدم سازگاری تغییرات مورد نظر با ویژگیهای اصلی محصول

• و ...

از این رو پیادهسازی یک درگاه، از ابتدا و با توجه به نیازهای جدید، راه حل منطقی تری به نظر میرسد.

با توجه به نیاز سامانه به دسترسیهای سطح پایین، جهت ارتباط با لایهی هفتم شبکه، و همچنین نیاز به سرعت بالا برای کنترل بار، زبانهای برنامهنویسی محدودی مناسب پیادهسازی این محصول خواهند بود. برخی از این گزینهها عبارتند از:

- زبان برنامهنویسی کامپایلری ++ C/C+
- زبان برنامهنویسی کامیایلری Golang
 - زبان برنامهنویسی مفسری Lua
- زبان برنامهنویسی Javascript (بستر Node.js)

معمولا زبانهای برنامهنویسی سطح پایینتر، سرعت بالاتری نیز دارند. از این رو زبانهای C ++ ک از بالاترین سرعت برخوردار هستند. با این وجود، کاریهایی مانند مدیریت حافظه، مدیریت پردازههای همروند و ... به عهده ی برنامهنویس است. این امر باعث پیچیدگی توسعه خواهد بود. از این رو، زبان برنامهنویسی ،Golang که یک زبان برنامهنوسی سطح پایین محسوب می شود، به علت مدیریت حافظه خودکار و استفاده ی ساده از پردازهها ۱ و ریسمانها ۲ برای اجرای فرآیندهای همروند، می تواند گزینه ی مناسبی جهت پیاده سازی باشد.

از زبانهای مفسری نیز می توان برای توسعه ی نرمافزارهایی که در زمان اجرا نیاز به تغییر در خود دارند، استفاده کرد. ولی نقطه ی تاریک استفاده از زبانهای برنامهنویسی مفسری، احتمال بالای رخداد خطاهای زمان اجرا خواهد بود. این ویژگی باعث از دست رفتن ثبات سامانه می شود.

نحوه ی انجام فرآیندهای همروند نیز در انتخاب فناوری پیادهسازی این بخش از سامانه بسیار تاثیرگذار است. زیرا با توجه به نیاز به توان عملیاتی بالا، فناوریهای تک رشته ای و یا تک پردازه ای باعث کاهش توان عملیاتی سامانه خواهند شد.

جدول ۲ شامل مقایسهی زبانهای برنامهنویسی ذکر شده با توجه به معیارهای ذکر شده است.

 $^{^{1}}$ Process

²Thread

جدول ۲: مقایسهی زبانهای برنامهنویسی جهت پیادهسازی درگاه ارتباط با رابطهای برنامهنویسی

مديريت فرآيندهاي همروند	مديريت حافظه	توان عملياتي	بهینگی	سادگی	سرعت	زبان برنامەنويسى
بسيار سخت	خير	بسيار بالا	بسيار بالا	پایین	بسيار بالا	C/C++
آسان	بله	كالب	بالا	متوسط	بالا	Golang
سخت	بله	متوسط	بالا	متوسط	بالا	Lua
سخت	بله	متوسط	پایین	بالا	متوسط	Javascript

با توجه به جدول ۲ ، روش انتخابی برای حل مسئله، پیادهسازی سامانه از ابتدا و با استفاده از زبان برنامهنویسی Golang است. زیرا با اینکه سرعت کمتری نسبت به زبان برنامهنویسی C یا ++C دارد، ولی با توجه به عدم نیاز به مدیریت حافظه، مدیریت آسان تر فرآیندهای همروند و همچنین سادگی و بهینگی قابل قبول، می توان از اختلاف سرعت این دو زبان برنامهنویسی چشم پوشی کرد.

۳.۳ پیادهسازی

۱.۳.۳ ساختار

ساختار برنامه باید به شکلی تعیین شود که برنامهنویس را در روند توسعه برنامه محدود نکند. علاوه بر این، یک ساختار خوب میتواند زمینه را جهت معماری گسترش پذیر و منعطف فراهم کند.

یکی از ساختارهای مناسب، در محیط توسعهی Golang ، ساختار بسته مبنا است. این ساختار توسط بسیاری از محصولات صنعتی و آکادمیک استفاده شده است. همچنین برخی از ابزارهای از پیش آماده در محیط توسعه ی این زبان، از سازگاری کامل با این ساختار برخوردار هستند.

۲.۳.۳ ساختار بستهمبنا

این ساختار، شامل سه پوشهی اصلی internal ،cmd و pkg است. پوشههای config و logging از جمله پوشههای دیگر این ساختار هستند که استفاده از آنها توصیه شده است.

پوشهی cmd حاوی برنامهی اصلی و قابل اجرا است. این پوشه معمولا دارای برنامههای کوتاه و با منطق ساده هستند.

¹Package Oriented

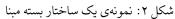
پوشه ی pkg حاوی بسته های مستقل و قابل استفاده توسط سایر برنامه هاست. بسته های موجود در این پوشه به تنهایی قابل استفاده اند و وابستگی آن ها به دیگر بسته ها بسیار کم است.

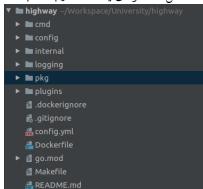
پوشهی internal دارای بسته هایی است که از بسته های موجود در pkg استفاده کرده و منطق اصلی برنامه را پیاده سازی میکند. در این پوشه، رابط های ورودی و خروجی برنامه تعیین می شود.

بستهی logging شامل برنامههای مربوط به ثبت اتفاقات سامانه است.

بستهی config نیز دربردارندهی برنامههای مربوط به پیکربندی و تنظیمات اجرای برنامه است. نحوهی بارگذاری پیکربندیها و همچنین استفاده از تنظیمات در قسمتهای مختلف برنامه در این قسمت پیادهسازی می شود.

نمونهی یک ساختار بستهمبنا در شکل ۲ قابل مشاهده است.

۴.۳ مفاهیم

برای پیادهسازی یک درگاه ارتباط با رابطهای برنامهنویسی، مفاهیم زیر پیشنهاد شده است:

- بطن ١
- خدمت ^۲
- متعادل کننده ی بار ۳
 - ضابطه ^۱
 - میانافزار ^۵
 - مسيرياب
- تامین کنندهی خدمت ۲

در ادامه به توضیح هر یک از مفاهیم ذکر شده پرداخته می شود.

۱.۴.۳ بطن

یک بطن، کوچکترین واحد در این سامانه است. هر بطن، یک داده ساختار شامل نام، آدرس، وزن و وضعیت است. این چهار ویژگی نشاندهنده ی یک نمونه از رابطهای برنامهنویسی قابل استفاده توسط برنامه است. دادهساختار زیر، نشاندهنده ی بطن است.

```
type Backend struct {
    Name string
    Addr string
    Weight int8
    Status int
}
```

 $^{^{1}{\}rm Backend}$

²Service

 $^{^3 {}m Load~Balancer}$

 $^{^4}$ Rule

 $^{^5 {\}rm Middleware}$

 $^{^6}$ Router

⁷Service Provider

۲.۴.۳ خدمت

یک خدمت دارای یک نام، چند بطن و یک متعادلکنندهی توزیع بار است. معمولا بطنهای یک خدمت کاملا مشابه یکدیگر عمل میکنند. با توجه به قسمت ۳.۴.۳ ، خدمت با استفاده از متعادلکنندهی بار درخواستهای را بین بطنهای خود توزیع میکنند.

قطعه کد زیر نشاندهندهی دادهساختار یک خدمت است.

```
type Service struct {
   Name string
   Backends []Backend
   LB LoadBalancer
}
```

۳.۴.۳ متعادلکنندهی بار

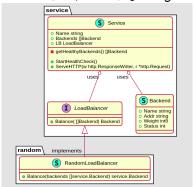
این موجودیت در برنامه از نوع یک واسط ۱ است. این واسط بدون در نظر گرفتن منطق پیادهسازی توزیع بار، رفتارهای مورد نیاز برای این عمل را مشخص میکند.

این واسط به طور مستقیم قابل استفاده نیست. بلکه نسخههای پیادهسازی شدهی این واسط را میتوان به طور مستقیم استفاده کرد. برای مثال، الگوریتم توزیع تصادفی جهت توزیع بار در این برنامه پیادهسازی شده است. برنامهی زیر نشاندهندهی واسط متعادلکنندهی بار و شکل ۳ حاوی نمودار پیادهسازی نمونهها از واسط هستند.

```
type LoadBalancer interface {
    Balance([]Backend) Backend
}
```

 $^{^{1}}$ Interface

شكل ٣: نمودار UML بستهى Service

متعادلکننده های بار می توانند از وزن بطن های یک سرویس، برای توزیع وزن دار بار استفاده کنند.

۴.۴.۳ تامین کنندهی خدمتها

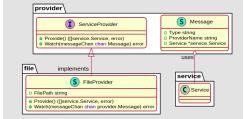
تامین کننده وظیفه تامین پیکربندی خدمتهای مختلف را دارد. با توجه به تنوع در محیطهای بارگذاری سامانههای با معماری میکروسرویس، درگاه ارتباط باید بتواند با اجزاهای محیطی مختلف ارتباط برقرار کرده و تنظیمات مربوط به خدمتهای مختلف را از این محیطها دریافت کند. قطعه کد زیر نشان دهنده ی واسط مربوط به تامین کننده ی خدمت است.

```
type ServiceProvider interface {
   Provide() ([]service.Service, error)
   Watch(messageChan chan<- Message) error
}</pre>
```

تامین کننده به صورت یک واسط تعریف شده است و نسخههای پیادهسازی شده ی مختلف آنها، پیکربندیهای مختلف را از محیطهای متفاوت مانند Kubernetes، Docker و ... جمع آوری می کنند.

شکل ۴ نشان دهندهی نمو دار UML و نسخههای پیاده سازی شده از تامین کنندهی خدمتهاست.

شكل ۴: نمودار UML بستهى Provider

۵.۴.۳ ضابطه

ضابطه ها داده ساختارهایی هستند که می توان از طریق آن ها به خدمات دسترسی پیدا کرد. در قالب این گزارش، ضابطه ها تنها برای پروتکل های HTTP و HTTPS طراحی شده اند. با توجه به ویژگی های این پروتکل ها، ضابطه های مختلفی می توان تعریف کرد. برخی از این ویژگی ها عبارتند از:

- نوع پروتكل (HTTPS يا HTTP)
 - مسیر درخواست ۱
 - آدرس میزبان درخواست ۲
 - نوع درخواست
 - سرتیترهای درخواست ۴
 - مولفههای پرسوجوی درخواست ^۵
 - ميانافزارها

کاربرد و نحوهی استفاده از میانافزار ها در قسمت ۶.۴.۳ بررسی خواهد شد.

قطعه كد زير، نمايانگر دادهساختار يك ضابطه است.

 $^{^{1}}$ Path

 $^{^2}$ Host

 $^{^3}$ Request Method

⁴Headers

 $^{^5\}mathrm{Query~Params}$

```
type Rule struct {
                 *service.Service
    Service
    Schema
                 string
    PathPrefix string
                 []string
    Hosts
    Methods
                 []string
                 map[string]string
    Headers
    Queries
                 map[string]string
    Middlewares [] middlewares. Middleware
    handler
                 {\tt http.HandlerFunc}
}
```

۶.۴.۳ میانافزار

گاهی نیاز است قبل از رسیدن درخواست به خدمت، تغییراتی در درخواست ایجاد شود. و یا برخی از سیاستهای کنترلی مانند احراز هویت و تایید دسترسی قبل از رسیدن درخواست به خدمت بررسی شود.

در برخی از مواقع نیز این نیاز مطرح است که از نتایج درخواستها مطلع شد و از آنها برای تولید گزارشات و تهیهی دادههای آماری استفاده کرد.

میانافزارها این نیازها را برطرف خواهند کرد. میانافزارها نیز به صورت یک واسط تعریف شدهاند و نسخههای پیادهسازی شده ی مختلف آنها نیازهای مختلف را رفع خواهند کرد. برنامه ی زیر نشاندهنده ی شمای این واسط است.

```
type Middleware interface {
    Process(handler http.HandlerFunc) http.HandlerFunc
}
```

در سامانهی پیادهسازی شده، میانافزار ها دو قسم اند. برخی از آنها،که معمولا جز میانافزارهای پرطرفدار در صنعت هستند، به صورت پیشفرض پیادهسازی شدهاند. میانافزارهای از پیش آماده در این سامانه عبارتند از:

- میانافزار CORS
- میانافزار محدودکنندهی نرخ درخواست ۱

 $^{^{1}\}mathrm{Rate\ limiter}$

• میانافزار رصد سامانه

محدودکنندهی نرخ درخواست با استفاده از الگوریتم Token Bucket باعث می شود بتوان نرخ ارسال درخواستهای کاربران را تحت کنترل قرار داد.

میانافزار CORS نیز با استفاده از استانداردهای تعیینشده برای درخواستهای با مبدا و مقصد مختلف، دسترس پذیری این سامانه را از منابع مختلف تعیین میکند.

میانافزار رصد سامانه نیز، طبق استانداردهای نرمافزار Prometheus، امکان بررسی و تحلیل اطلاعات را فراهم میکند.

گروهی دیگر از میانافزارها نیز توسط کاربران سامانه تعریف و پیادهسازی شده و به داخل سامانه تزریق میشوند. این ویژگی باعث میشود استفاده کنندگان از این سامانه، هیچگونه وابستگی به توسعهدهندگان اصلی برنامه نداشته باشند و میانافزارهای مربوط به نیازمندیهای خاص خود را پیادهسازی کرده و در سامانه تزریق کنند.

شکل ۵ نشاندهندهی نحوهی پیادهسازی میانافزارها با استفاده از واسط تعیینشده است.

شكل ۵: نمودار UML بستهى Middleware

۷.۴.۳ مسیریاب

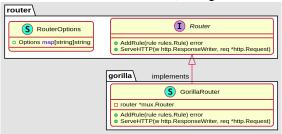
یک درگاه ارتباط با رابطهای برنامهنویسی را میتوان یک مسیریاب لایهی هفتم شبکه در نظر گرفت. بدین صورت که درخواستهای ارسالی از سمت کاربران را به پاسخدهندههای مربوط به آن درخواستها هدایت میکند.

یک مسیریاب به طور واسط تعریف شده است و رفتارهای مورد نیاز آن، بدون توجه به منطق پیادهسازی آن مشخص شده است. برنامهی زیر تعریف یک واسط مسیریاب را نشان میدهد.

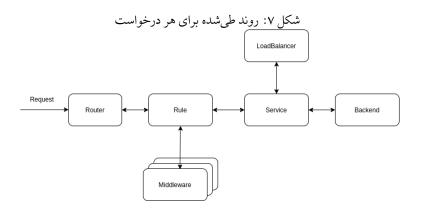
```
type Router interface {
    AddRule(rule rules.Rule) error
    ServeHTTP(w http.ResponseWriter, req *http.Request)
}
```

مسیریابها با استفاده از ضابطههای تعریفشده، هر درخواست را به خدمت مورد نظر هدایت میکنند. شکل ۶ نشاندهندهی نحوهی پیادهسازی یک مسیریاب با استفاده از واسط تعیین شده است.

شكل ۶: نمودار UML بستهى

به طور کلی، شکل ۷ نشان دهنده ی روند طی شده برای درخواست کاربران را به طور خلاصه شرح می دهد.

۵.۳ ویژگیهای سامانه

معماری ذکرشده در بخش ۴.۳ ، ویژگیهای زیر را داراست:

• كمترين وابستگي ممكن

- آزمون پذیری بالا
- گسترش پذیری بالا
 - مقياس مندى بالا

۱.۵.۳ وابستگی

با استفاده درست از واسطها و همچنین طراحی ماژولار، بخشهای مختلف سامانه کمترین وابستگی به یکدیگر را دارند. این ویژگی باعث میشود تغییرات احتمالی در آینده به راحتی هرچه تمامتر انجام شود.

۲.۵.۳ آزمونپذیری

با توجه به وابستگی کم اجزای سامانه به یکدیگر، هر یک از اجزا می توانند به تنهایی مورد آزمون و ارزیابی قرار گیرند. همچنین استفاده از واسطها امکان ایستا کردن یک بخش و انجام آزمون واحد ۱ بر روی بخش دیگر را امکان پذیر میکند.

۳.۵.۳ گسترشپذیری

با توجه به استفاده به موقع از واسطها، گسترش سامانه، از طریق پیادهسازی نسخههای جدید از واسطها، بسیار ساده خواهد بود. همچنین امکان تزریق میانافزارهای پیادهسازی شده توسط کاربران استفاده کننده، بدون نیاز به کامپایل مجدد نرمافزار، خاصیت گسترش پذیری نرمافزار را افزایش میدهد.

۴.۵.۳ مقیاسمندی

با توجه به عدم ذخیرهی حالت در سامانه، میتوان تعداد نسخههای در حال اجرای سامانه را به طور خطی برای افزایش میزان توان عملیاتی سامانه، زیاد کرد.

 $^{^{1}\}mathrm{Unit\ test}$

۴ نتایج و تفسیر آنها

پس از پیادهسازی معماری شرحداده شده در فصل ۳ ، آزمایش کیفیت و نحوه ی عملکرد سامانه ضروری به نظر میرسد. در آزمایشهای انجام شده، سامانه ی پیاده سازی شده با یکی از محبوب ترین نمونه های صنعتی، به نام Kong، مورد مقایسه قرار گرفته شده است. در ادامه، به نحوه ی انجام آزمایش پرداخته شده است.

۱.۴ محیط آزمایش

با توجه به کاربرد وسیع درگاههای ارتباط با رابطهای برنامهنویسی در محیطهای ابری، انجام این آزمایش در محیط ابری به واقعیت نزدیک تر خواهد بود. از این رو تمام آزمایشها در محیط ابری انجام شدهاند.

برای ایجاد بار بر روی سامانه های مورد آزمایش از سکوی Locust استفاده شده است. میزان منابع مصرفی این سکو برای ایجاد بار به شرح زیر است:

- میزان حافضهی موقت مصرفی: ۱۱ گیگابایت
 - تعداد هستههای پردازشی: ۲۲
 - تعداد ایجادکنندههای بار: ۱۰

۲.۴ شرح آزمایشها

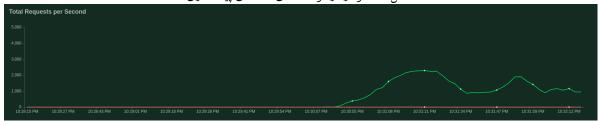
۱.۲.۴ میزان تحمل بار

برای بررسی میزان تحمل بار، پس از ساخت دو بطن مشابه و بدون سربار بالا، در قالب یک خدمت و استفاده از یک ضابطهی مناسب به انجام آزمایش مبادرت شده است. این فرآیند در هر دو سامانهی مورد ارزیابی انجام شده است.

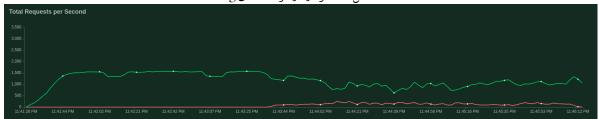
نتایج حاصل از تولید بار بر هر یک از سامانهها، که در شکلهای ۸ و ۹ قابل مشاهده است به شرح زیر است.

 $^{^{1}{\}rm Openshift\ Kubernetes\ Distribution}$

شکل ۸: نمودار درخواستهای سامانهی پیادهسازی شده

شكل ٩: نمودار درخواستهاى Kong

جدول ۳: مقایسهی Kong و سامانهی پیادهسازی شده

	و پی دو	00	
بیشینه میزان تحمل بار	بیشینه مصرف هستههای پردازشی	بیشینه مصرف حافظهی موقت	محصول مورد آزمايش
۲۳۳• rps	۲	744 MB	سامانەي پيادەسازى شدە
194 · rps	۲	Υ·۴Λ MB	Kong

با توجه به جدول شماره ی ۳ ، علی رغم کاهش ٪ ۸۸ ای میزان مصرف حافظه ی موقت، بیشینه میزان تحمل بار حدود ٪ ۴۲ افزایش یافته است. علاوه بر این طبق شکل شماره ی ۸ ، میزان درخواستهای رد شده در سامانه ی پیاده سازی شده صفر است ولی در سامانه ی Kong شاهد رد شدن برخی از درخواستها در اوج بار هستیم.

از این نظر، سامانهی پیادهسازی شده بر Kong برتری کامل دارد.

۲.۲.۴ نحوهی توزیع بار

با توجه به وجود دو بطن برای سرویس مورد آزمایش، نحوهی عملکرد توزیع کننده ی بار نیز باید مورد آزمایش قرار گیرد. با فعال کردن میانافزار Prometheus بر روی یک ضابطه ی جدید و اجرای آزمایش بر روی آن و همچنین تحلیل نتایج حاصل، می توان نتایج را

در شکل شمارهی ۱۰ مشاهده کرد.

شکل ۱۰: نحوهی عملکرد توزیعکنندهی بار

backend: http://first-echo.smapp-monitoring.svc:800090552

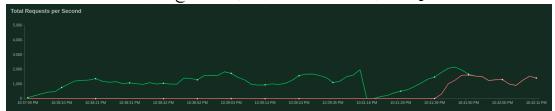
backend: http://second-echo.smapp-monitoring.svc:800090305

با توجه به شکل شمارهی ۱۰ ، از مجموع ۱۸۰۸۷۵ درخواست ارسال شده به سامانه، ۹۰۵۵۲ به بطن اول و ۹۰۳۰۵ به بطن دوم هدایت شده اند. در مجموع ٪ ۵۰/۰۷ درخواست ها به بطن اول و ٪ ۴۹/۹۳ از درخواستها به بطن دوم هدایت شدهاند. با توجه به وزن یکسان هر دو بطن، نحوه ی عملکرد توزیع کننده بار، قابل قبول است.

۳.۲.۴ کنترل نرخ درخواستها

یکی از میانافزارهای پیادهسازی شده، کنترل کننده ی نرخ درخواستها است. برای ارزیابی این میانافزار و عملکرد درست آن، با ساخت یک ضابطه ی جدید و فعال سازی این میانافزار در آن،به اجرای دوباره ی آزمایش مبادرت شده است. نحوه ی پاسخ به درخواست ها توسط سامانه، در شکل ۱۱ قابل مشاهده است.

شکل ۱۱: نحوهی رفتار سامانه در حضور کنترل کنندهی نرخ درخواستها

با توجه به شکل ۱۱ ، پس از تمام شدن تعداد درخواست مجاز هر فرستنده در زمان ۱۰:۴۱:۳۹، سامانه شروع به رد کردن درخواستهای جدید میکند. از این رو، میانافزار پیادهسازی شده به درستی عمل میکند.

۴.۲.۴ رصد و تحلیل سامانه

برای بررسی عملکرد مطلوب میانافزار Prometheus جهت رصد و تحلیل این سامانه، این میانافزار در یک ضابطه فعال شده و ارزیابی مجددا انجام شده است. در شکل شمارهی ۱۲، شاهد نمونه ی صفحه ی رصد سامانه هستیم. در این صفحه نحوه ی عملکرد توزیع کننده ی بار و همچنین Quantile های مختلف مدت زمان پاسخگویی سامانه محاسبه شده است.

۵ پیشنهادها

پیاده سازی یک راه کار جامع برای محیطهای ابری، دارای شرایط و سختی های مخصوص به خود است. برخی از ویژگی ها برای استفاده ی صنعتی از این نوع سامانه ها ضروری است. برخی از این ویژگی ها که در نسخه ی پیاده سازی شده وجود ندارند، عبارتند از:

- پنل و رابط برنامهنویسی مدیریت سامانه
- پشتیبانی از پروتکل های gRPC ، websocket و ...
 - برخی میان افزارهای پرکاربرد
 - یکیارچگی با برخی از سکوهای ابری

۱.۵ پنل و رابط برنامهنویسی مدیریت سامانه

وجود پنل و رابطهای برنامهنویسی برای مدیریت پیکربندیها و عدم نیاز به راهاندازی مجدد سامانه، علیرغم اینکه برخی از نسخههای تجاری فاقد آن هستند، یکی از ویژگی های ضروری یک درگاه ارتباط با رابطهای برنامهنویسی است. وجود این ویژگی باعث عدم وابستگی سازمانهای استفاد کننده به افراد با تخصص بالا است.

۲.۵ پنل و رابط برنامهنویسی مدیریت سامانه

در نسخه ی پیاده سازی شده، تنها پروتکلهای HTTP و HTTPS پشتیبانی می شوند. امکان پشتیبانی از برخی از پروتکلها، مانند HTTP2 بستیبانی بیاده از پروتکلها به یکدیگر نیز یکی از ویژگیهای HTTP2 بود بی بروتکلها به یکدیگر نیز یکی از ویژگیهای جذاب و پرکاربرد در درگاههای ارتباط محسوب می شود.

۳.۵ میانافزارهای پرکاربرد

برخی از میانافزارهای پرکاربرد، هزینهی پیادهسازی بخشهای مختلف سامانه را کاهش میدهند. وجود این میانافزارها، باعث می شود استفاده از درگاههای ارتباط، از نظر زمانی و اقتصادی به صرفه و منطقی باشند. برخی از این میانافزارها عبارتند از:

• میانافزار Caching

دسترسی ۲	كنترل	هویت ۱ و	احراز	ميانافزار	•
----------	-------	----------	-------	-----------	---

• میانافزارهای مربوط به امنیت سامانه

• میانافزارهای تغییر درخواست و پاسخ درخواست

با توجه به معماری گسترش پذیر سامانهی پیادهسازی شده، اضافه کردن میان افزارها، به سادگی امکان پذیراست. با تحلیل نیازهای واقعی در صنعت و استخراج نیازهای هر کدام از میان افزارها، می توان این میان افزارها را به طور پیش فرض در سامانه قرار داد.

۴.۵ یکپارچگی با برخی از سکوهای ابری

با توجه به رشد روزافزون محیطهای ابری و استفادهی روزمرهی آنها توسط مشتریان مختلف، امکان یکپارچهسازی با سکوهای ابری معروف، یک ویژگی بسیار مهم برای درگاههای ارتباط خواهد بود. برخی از سکوهای معروف خدمات ابری عبارتند از:

- Docker
- Kubernetes
- Openshift
- Openstack
- Marathon
- Mesos

با توجه به معماری گسترش پذیر بخش تامین کنندگان، که در حال حاضر از تامین کننده ی فایل پشتیبانی می کند، می توان با کمی مطالعه ی رابطهای برنامه نویسی سکوهای ذکر شده، تامین کنندگان جدیدی به سامانه اضافه کرد.

 $^{^{1}}$ Authentication

 $^{^2 {\}rm Authorization}$

Abstract

English Abstract Here

Computer Engineering Department

Implementing an API (Application Programming Interface) Gateway

Bachelor of Science Thesis in Computer Engineering

Milad Ebrahimi

Supervisor:

Dr. Vesal Hakami

September 2020